

Dwars door de duinen

Nieuwtjes en weetjes over planten, dieren en duinen

Raaf. Foto: Adriaan Dijkse-Foto Fitis

Kadavers en raven

Kadavers van dieren zijn belangrijk in de natuur. Tal van organismen eten er van, van heel klein tot groot. Maar grote dode grazers en vee zoals paarden, pony's en koeien mogen van de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit niet blijven liggen. Soms kan er een uitzondering worden gemaakt als bijvoorbeeld weghalen onmogelijk is, meldt 'Ark Natuurontwikkeling' in een bericht. Zo mocht dit voorjaar een dode Schotse Hooglander als zogenaamd 'buitenmachtelijk' of 'kringloopkadaver' in de Kennemerduinen achterblijven. Daarna volgde men met camera's de natuurlijke processen op en rond het kadaver. Niet verwachte gasten doken daarbij als aaseter op: een paartje raven! Niet verwacht, ook al waren ze hier in 2017 al in de omgeving gezien. Als er deze winter voldoende voedsel voor ze te vinden valt, komt het volgend voorjaar misschien wel tot broeden. Dat zou het eerste broedgeval in de duinen zijn sinds ze hier heel lang geleden door jagers werden uitgeroeid.

Foto: Eric Wisse

Zeldzame kever ontdekt

Soms is een kleine wandeling voldoende, gedictieerd door de aanwezigheid van een zesjarige in het gezelschap. Duinconsulent Eric Wisse was met vrienden op pad in de duinen bij Bergen - hij wilde hen een paradijselijke poel tonen - toen hij vanuit zijn ooghoek een kever zag rondstruinen op een dode dennenstam. "Hé, jou ken ik niet", schoot het door hem heen. Dus maakte hij snel wat foto's, want hij wilde het gezelschap, dat al verderop was, niet ophouden. En wat bleek: het was inderdaad een bijzonder beestje, zeer zeldzaam zelfs! Koen Verhoogt bracht hem op naam: de *Buprestis novem-maculata*. Bijna net zo bijzonder is dat van deze soort in dezelfde week ook op Texel een exemplaar werd aangetroffen. Kleine kanttekening: bij Bergen liepen er zelfs twee... De rugschildtekeningen verschillen per exemplaar. Meer info over deze zuidelijke soort: <https://bit.ly/2JKXDgT>

Betoverend en onvergetelijk

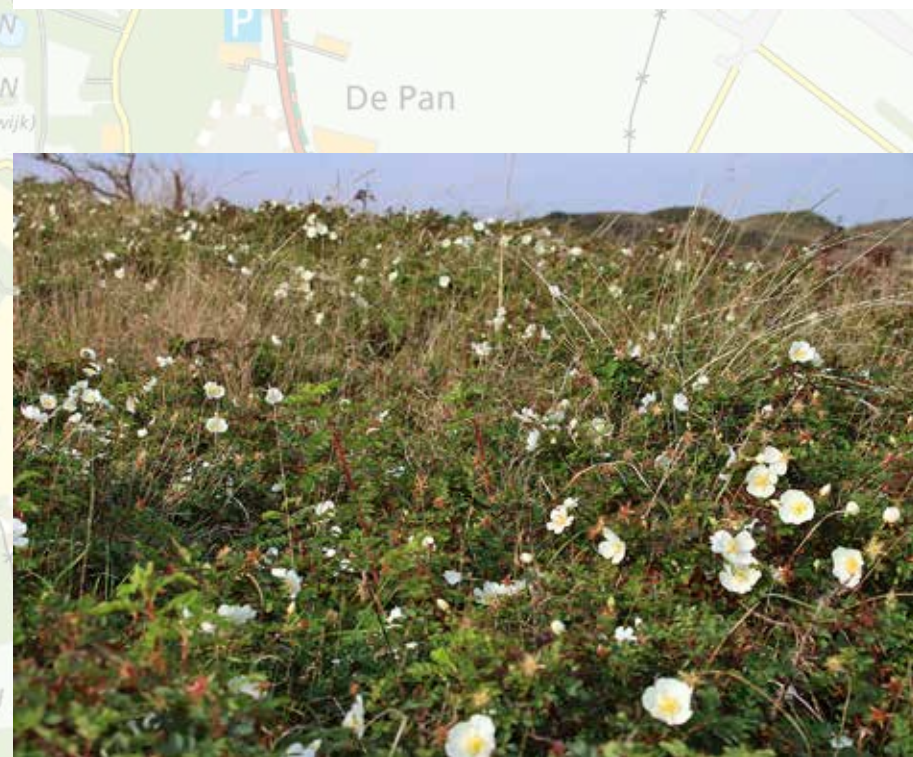
Duizenden kinderen hebben er inmiddels kennis mee gemaakt: de magie van het Bewaarde Land. Drie dagen lang, op een plek waar je je in ruige oernatuur waant, ondergedompeld worden in alles wat hier leeft. Wachters van de elementen begeleiden schoolkinderen op hun ontdekkingstochten. Tijdens de activiteiten wordt er hoofdzakelijk gebruik gemaakt van alles wat in het groen te vinden is. Onderstaande link brengt je naar een filmpje waarin je kennismakt met de 'Merlijn van Meijndel', drs. Gerrit Jan de Bruyn, bioloog en medeoprichter, bij de kinderen bekend als 'buizerd'. Tot op hoge leeftijd gaf hij nog boomklimlessen. Een markante, toegewijde persoonlijkheid: "Volgens mij is de werkelijkheid het mooiste sprookje dat er ooit geschreven is." Onderzoek wees uit dat de natuurervaringen bij deelnemende kinderen jaren later nog diep in het geheugen staan gegrift. Dunea verleende 25 jaar geleden toestemming aan Het Bewaarde Land om het programma in Meijndel uit te voeren. Nu draait het project op zes locaties. Interesse: loop een keer mee! <https://bit.ly/2CjVh7e>

Rood bekermos in rendiermos. Foto: Sytske Dijkse-Foto Fitis

Korstmossen: sprookjesbos in miniformaat

Wanneer je de moeite neemt de grijze duinbodem van heel dichtbij te bekijken, valt de grote rijkdom aan vormen en kleuren bij de korstmossen op. Korstmossen zijn een combinatie van een schimmel en een wier, die zonder elkaar niet kunnen bestaan. De meest opvallende familie vormen de Cladonia's, waaronder het bekende rendiermos. Ook varkenspootje, girafje en bekermossen zijn Cladonia's. Vooral rood bekermos zorgt met de helder rode sporenkapsels voor onverwachte kleuraccenten in het grijze duin. Juist in de winter zijn de kapsels het mooist zichtbaar. Alweer een reden om ook dan het duin in te gaan.

Herfstbloei duinroos. Foto: Sytske Dijkse-Foto Fitis

Massale nabloei van duinroosjes

Duinroosjes bloeien in juni, en in de herfst zijn hier en daar ook nog bloemen te vinden. Dit jaar leek, met enige overdrijving maar niet veel, de hoofdbloei te vallen in midden oktober. Massaal staken de roomwitte bloemen af tegen de al geel en rood verkleurende bladeren. Vermoedelijk was de droge zomer de oorzaak, gevolgd door een nattere periode en weer warme dagen erna. De bloeiende duinroosjes versterkten het zomerse gevoel in de warme Indian Summer in oktober!

Gastheren

Nationale Parken staan bij veel Nederlanders nog niet direct bekend als bijzondere gebieden met een ongekende natuurlijke rijkdom. Daarom wordt er veel aan voorlichting gedaan en aan het verkrijgen van draagvlak. Nationaal Park Duinen van Texel kent bijvoorbeeld een groot aantal 'gastheren'. Dat zijn logiesverstrekkers die door speciale voorlichting en kleine cursussen aan hun gasten meer kunnen vertellen over het park en de natuur daarin. De officiële benoeming tot gastheer geeft hen een streepje voor bij de keuze van toeristen op zoek naar accommodatie en vergroot ook de bekendheid van het Nationaal Park. Belangrijk voor ondernemers, want onderzoek uit 2016 gaf aan dat de gemiddelde besteding per bezoeker van het bos- en duingebied € 18,12 is (dus zonder strand, dorpen en zonder verblijfskosten). De geraamde omzet komt zo op 1,5 tot 2 miljoen per jaar. In november 2018 werd op Texel opnieuw een gastheersymposium georganiseerd. Ditmaal stonden insecten in de spotlights. Ook Nationaal Park Zuid-Kennemerland kent gastheren die meer weten over de natuur en het gebied.

Gastheren NP Duinen van Texel. Foto: IVN

